

Ray B. Williams:

Nem előírás a 8 órás éjszakai alvás. Az csak egy mítosz.

Fordította: Váradi Judit

Forrás: Ray B. Williams: *Nightly 8-Hour Sleep Isn't a Rule. It's a Myth.*

Egészségügyi szakemberektől hallottuk, és népi bölcsesség is, hogy egy felnőtt embernek napi 7-8 órai folyamatos alvásra van szüksége. Lehet azonban, hogy ez csupán egy mítosz.

Számos tanulmány jelent meg az alvási-
ány veszélyeiről, melyek agyunkat, általános
egészségi állapotunkat és életkilátásainkat fen-
nyegezik. Épp egy nemrégiben közzétett tanul-
mányban állapították meg a tudósok, hogy az alvás
segítségével agyunk megszabadítja magát a méreg-
anyagoktól. Az egyfázisos, 8 órás folyamatos alváshoz
való ragaszkodás nemcsak stresszeli azokat, akik kép-
telenek ezt a célt teljesíteni, hanem figyelmen kívül
hagyja az alvási szokások gyakori változatait és törté-
neti előzményeit is.

“Mindannyian különbö-
zőek vagyunk”, állítja Matt
Bianchi, a massachusetts-i Közhórház alvász-
részlegének igazgatója. “Egyesek kávét fo-
gyasztanak és rohanásban élnek, mások nem.
Az egyik ember több fázisos (több rövid sza-
kaszban történő) alvásra van berendezkedve,
míg a másik az álmoságtól alig lát és baleset-
tet okoz.”

Ismerjük a híres több fázisos alvók, Leonar-
do da Vinci, Thomas Edison, Nikola Tesla,
Buckminster Fuller és Margaret Thatcher törté-
neteit, akik napi 4 órai alvással jól elváltak,
manapság nemigen figyelünk az ilyen alvási
ciklusokra.

Gondoljuk csak végig,
milyen fel nem tárt változa-
tai vannak az alvási szoká-
soknak:

A kétfázisos menetrend:
két szakaszban három-
négy órnyi alvás, egy órá-
nyi ébrenléttel megszakít-
va.

A Dymaxion alvás: ha-
tóránként 30 percnyi szu-
nyókálás

Az Überman technika:
napi hat 30 perces szunyó-
kálás.

Az Everyman technika: napi három-négy
órás alvás, plusz három 20 perces szunyókálás.

Mindezen alternatív alvási rendeket az evo-
lúció és a történelem segít megérteni. A *Journal of Sleep* 2007-ben írott jelentése például
megállapította, hogy az állatvilág nagy része
több fázisos alvással pihen ki magát. A fejlett
országokban élő emberek többsége ma mono-
fázisos alvási ciklust követ, vagy legalábbis
megpróbál követni, de a több fázisos alvás
szószólói azzal érvelnek, hogy az ő módsze-
rükkel a szervezetet gyorsabban lép be a REM

fázisba, ezáltal az alvási idő hossza lerövidül.
A monofázisos alvás kritikusai azt is állítják,
hogy a nyolcórás alvás módszer egyszerűen
nem számol az egyéni különbségekkel. A hie-
delem szerint például az embereknek min-
dössze három százaléka képes kedvezőtlen
mellékhatások nélkül meglenni csupán néhány
órnyi alvással.

A történelem értékes bepillantást nyújt az
alvással kapcsolatban. Újabb kutatások szerint
a villamosság koráig az emberek nagy része
két szakaszban aludt. Éjszaka két-három órát
ébren töltöttek, majd újra elaludtak.

“Az alvás emberemlékezet óta túlnyomó-
részt kétfázisos volt” állítja Roger Ekirch, a
virginiai egyetem alvástörténésze, és az *At Day's Close: Night in Times Past* (A nap lezá-
rása: éjszaka a múltban) című könyv szerzője.
“Az emberek két részletben aludtak 4-4 órát, a
két szakasz között akár egy óránál több időt is
ébren töltve. Ezalatt egyesek az ágyban marad-
tak, imádkoztak, az álmaikon elmélkedtek,
vagy házastársukkal beszélgettek. Mások fel-
keltek, elvégezték munkájukat vagy akár
szomszédjukat is meglátog-
gatták mielőtt újra lefeküd-
tek.”

A történelem során a tör-
vényszéki vallomásokban,
az irodalmi művekben és
egyéb, az iparosodás kor-
szakát megelőző levéltári
dokumentumokban bőven
találhatók hivatkozások az
“első alvásra” vagy a “mély
alvásra”, a második alvásra”
vagy a reggeli alvásra. A 19.
század folyamán fokozato-
san eltűntek a szakaszokra
oszló alvásra vonatkozó hi-
vatkozások, állítja Ekirch, és “megjelent az ál-
matlanság”.

Az éjszakai villanyfény tönkreteszi a bioló-
giai ritmusunkat. Szervezetünk úgy reagál az
erős villanyfényre, mint a napfényre; a túl sok
fény leállítja a melatonin - az alvást szabályo-
zó hormon - termelését.

Az 1990-es években Thomas Wehr alvász-
kutató rájött, hogy a természetes nappali-éjszaka-
i fényviszonyok között az emberek nagy ré-
sze két szakaszban alszik. Ez Ekirch kutatási
eredményeit támasztja alá.

A *Psychiatric Times*-ban
megjelent cikkben Walter
Brown pszichiáter a követ-
kezőt írja: “Úgy tűnik, a
közvélemény számára csak
a hét-nyolc órán át tartó,
megszakítás nélküli alvás-
nak van létjogosultsága, ami
ennél kevesebb, az nem nor-
mális. Az alvázzakértők is
egyetértenek ezzel.”

Tehát, ha Ön felébred az
éjszaka közepén, ne aggód-
jon, ez még nem álmatlan-
ság, ez a normális alvás ré-
sze. Ekirch szerint,
ha az ember nem küzd az álmatlanság ellen,
egy idő után magától elalszik. Sokan azonban,
amikor éjszaka felébrednek, azonnal szorongani
kezdenek és altató után nyúlnak.

Ingerekben gazdag, fényárban úszó modern
világunk teremtette az alvás körüli hisztériát,
ez pedig azzal a mítosszal, hogy a nyolc órás
folyamatos alvásra feltétlenül szükségünk van,
mindannyiunknak káros. Ne felejtjük el, hogy
a napközbeni szunyókálások jótékony hatását
számtalan dokumentum bizonyítja!

<http://www.tenyek-tevhitek.hu>

Szarkaláb fajok (Consolida spp.)

Leírás és előfordulás:

egyéves gyomnövények. Utak mentén, parlagokon,
szántóföldeken gyakoriak. Erős karógyökerű, felálló
szárú növények. A vetési szarkaláb (*C. regalis* S. F.
Gray, syn.: *Delphinium consolida* L.) 20-60 cm magas
és erősen bokros, a keleti szarkaláb (*C. orientalis* [J.
Gay] Schröd.) magasabb termetű, szára kevésbé elága-
zó. Leveleik többszörösen szeldeltek, a levélszeletek
keskenyek. A vetési szarkaláb enyhén szőrözött vagy
kopasz, a keleti szarkaláb viszont sűrű szőrözöttől bár-
sonyos. A vetési szarkaláb virágai szétterülő, a keleti
szarkalábé pedig nyúlánk, 30 cm hosszú fürtben ren-
deződtek. A vetési szarkaláb virágai 2-4 cm, a keleti
szarkalábé 2-7 cm átmérőjűek, a sarkantyúk hossza 2
ill. 1 cm. Virágaik rendszerint kékek vagy bíbor-
színűek, ritkábban rózsaszínűek vagy fehérek. A virág-
zás májustól-júliusig, kaszálás utáni sarjakról szeptem-
berig tart. Termése hosszúka tűsző.

Felhasznált részei:

elsősorban a virág (*Calcatrippae flos*, = *Delphinii*
/consolidae/ flos, = *Consolidae regalis flos*), ritkábban a
mag (*Calcatrippae semen*, = *Consolidae regalis se-
men*).

Főbb hatóanyagok:

alkaloidok, antocián-színanyagok és flavonoidok.

Főbb hatások:

enyhe vérnyomás-
csökkentő, vizelethaj-
tó és fertőtlenítő.

Ajánlott napi
adagja:

a feldolgozott for-
rásokban nincs meg-
adva.

Felhasználás:

vizelethajtó teake-
verékek alkotórésze-
ként, teakeverékek
küllemének szépítésé-
re, ill. szemborogató
forrázatok készítésére.

Megjegyzés:

erős hatású al-
kaloidjai miatt a
szarkaláb virágok
óvatos felhaszná-
lást igényelnek,
teakeverékek
összetételében is
csak kis arányban
lehetnek.

